

Mediemyndigheten

Marksänd tv

Information om tillstånd att sända tv för tillståndsperioden
1 januari 2026–31 december 2033

Innehåll

Mediemyndigheten	3
1 Inledning	4
2 Marknadsbeskrivning	5
2.1 Konsumtion av rörlig bild	6
2.2 Stora skillnader mellan generationerna hur man tittar på rörlig bild	7
2.3 Framtida distribution av tv i marknätet	7
3 Tillståndprocessen för marksänd tv	9
4 Mediemyndighetens utgångspunkter	11
4.1 Sändningsutrymme	11
4.2 Utsändningsteknik och sändningskvalitet	12
4.3 Innebörden av ett tillstånd och tillståndsvillkor	13

Mediemyndigheten

Mediemyndigheten är en statlig myndighet som tillhör Kulturdepartementets ansvarsområde. Statens Medieråd inordnades 2024 i Myndigheten för press, radio och tv och myndigheten fick då sitt nya namn. Mediemyndighetens verksamhet leds av en generaldirektör. Två nämnder är knutna till myndigheten; granskningsnämnden för radio och tv och mediestödsnämnden. De två nämnderna är självständiga beslutande organ inom myndigheten och ledamöterna utses av regeringen.

Mediemyndigheten ska verka för yttrandefrihet, medie- och informationskunnighet samt möjligheterna till mångfald och tillgänglighet på medieområdet. Mediemyndighetens uppgifter är bland annat att ge tillstånd att sända marksänd radio och tv, registrera övriga radio- och tv-sändningar och bedriva tillsyn. Myndigheten utfärdar också utgivningsbevis för databaser och periodiska skrifter och hanterar mediestöd till allmänna nyhetsmedier. Myndigheten ska vidare verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och för att skydda barn från skadlig mediepåverkan samt följa och analysera medieutvecklingen.

1 Inledning

Den 1 januari 2026 inleds en ny tillståndperiod för marksänd tv. Här beskriver Mediemyndigheten sina utgångspunkter för arbetet med sändningstillstånd för marksänd tv för tillståndperioden 2026–2033. Syftet är att bidra till ökad tydlighet för aktörer på marknaden vad gäller de generella förutsättningarna inför kommande tillståndprocess och de villkor som kan komma att ställas för respektive sändningstillstånd.

I arbetet med att ta fram denna information har myndigheten träffat ett antal av marknadens aktörer och informerat Post- och telestyrelsen (PTS) och Konkurrensverket (KKV) om det kommande arbetet. Myndigheten publicerade i maj 2025 ett utkast till denna promemoria och gav marknadens aktörer, berörda myndigheter och andra intressenter möjlighet att yttra sig över myndighetens bedömningar. Yttranden kom in från KKV, PTS, Sverigefinska Riksförbundet (TV Finland), Teracom AB och TV4 AB. Remissinstanserna hade inga synpunkter på Mediemyndighetens ställningstaganden vad gäller tillståndprocessen och de tillståndsvillkor som bör förenas med tillstånden, men hade i något fall förslag på förtydligande och kompletteringar i kapitlet om marknadsbeskrivningar. Myndigheten har därefter gjort vissa redaktionella justeringar och ytterligare några tillägg.

Förhållandena för marksänd tv har förändrats stort över tid eftersom digitaliseringen och bredbandsutbyggnaden har förändrat hur medieinnehåll paketeras och distribueras samt hur hushållen tar del av innehållet. Myndigheten gav tillstånd till ett femtiotal programtjänster i februari 2020. Efter att Boxer/Tele2 upphörde med sin betal-tv-verksamhet i marknätet i januari 2025 är det endast TV4 och TV Finland, förutom public service-kanalerna, som sänds i marknätet. Kanalerna sänds som fri-tv. TV4 AB har i augusti 2025 meddelat att kanalen TV4 kommer att sluta sändas i marknätet vid årsskiftet 2025/26.¹ Även om marknätet minskar i betydelse ur ett konsumentperspektiv, är det alltså viktigt ur ett beredskapsperspektiv. Vi beskriver tv-marknadens utveckling och vikten av marknätet i kapitel 2.

I kapitel 3 redogör vi för regleringen i radio- och tv-lagen om tillståndprocessen och vilka villkor som kan ställas på en programtjänst. Regleringen kring att meddela tillstånd har inte ändrats sedan förra tillståndprocessen.

¹ <https://www.tv4.se/artikel/bEz0jCkXr1iiSGYtyMYTE/tv4-slutar-saenda-i-marknaetet-blir-inte-laengre-en-gratiskanal>, hämtat 2025-08-29.

Slutligen redogör vi i kapitel 4 för de utgångspunkter som ska gälla för kommande tillståndperiod och vilka villkor myndigheten avser att ställa i respektive sändningstillstånd. Avsikten är att dessa utgångspunkter ska gälla för hela tillståndperioden. Bedömningarna kan dock komma att revideras under tillståndperioden då förutsättningarna för marknätssändningar kan förändras.

2 Marknadsbeskrivning

Digitaliseringen har förändrat hur medieinnehåll paketeras, distribueras och hur hushållen tar del av innehållet. Bredbandsutbyggnaden i Sverige har lett till att i princip alla svenska hushåll har tillgång till bredband.² Allt fler svenskar har dessutom tillgång till en uppkopplad tv-mottagare, 83 procent respektive 71 procent har tillgång till Apple TV eller Chromecast.³ Utbudet av streamingtjänster har ökat på den svenska marknaden och de traditionella tv-husens playtjänster konkurrerar med de globala streamingtjänsterna. De största svenska tjänsterna är SVT Play, TV4 Play och Viaplay. Även tillgången till streamingtjänster ökar - 2024 var det 75 procent som hade tillgång till en streamingtjänst. Det är nu färre som har tillgång till ett kanalpaket för tv, 52 procent, än till en streamingtjänst.⁴

Under hösten 2024 meddelade betal-tv-operatören Tele2 att Boxer skulle upphöra med sin verksamhet i marknätet den 2 januari 2025. Alla betal-tv-kanaler i marknätet upphörde därefter att sändas. Nu är det endast fri-tv kanaler som sänds i marknätet. För närvarande är det SVT:s fyra kanaler SVT1, SVT2, SVT Barn/SVT 24 och Kunskapskanalen (där även UR:s utbud ingår), TV4 och TV Finland som sänds. TV4 AB har dock meddelat att kanalen TV4 inte längre kommer sändas i marknätet efter årsskiftet 2025/26.

Antalet betal-tv-abonnenter i marknätet har minskat under en längre tid. År 2023 hade Boxer 175 000 abonnenter i marknätet, vilket är en kraftig minskning sedan 2010. Under samma period har intäkterna minskat med mer än hälften. I samband med att Boxer slutade distribuera betal-tv i marknätet erbjöd de sina kunder att flytta över till Boxers wifi- baserade tv-lösning, en så kallad streamingbox eller Hub. Hur många av deras befintliga kunder som gjorde det har Mediemyndigheten ingen uppgift om. Även Telia Company och Telenor Sverige har lanserat streamingboxar

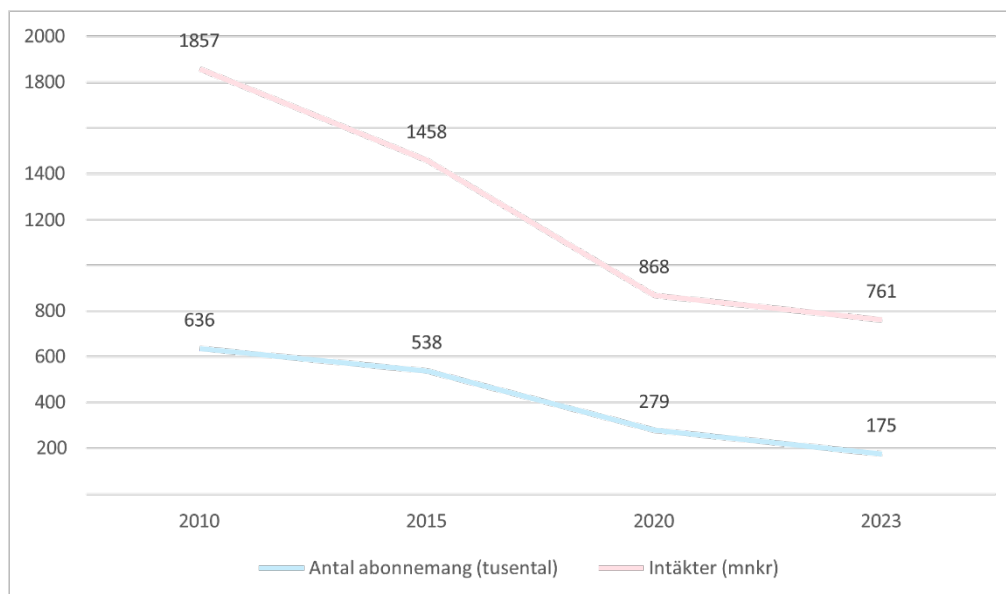
² <https://pts.se/nyheter-och-pressmeddelanden/svart-na-bredbandsmal-trots-fortsatt-stora-investeringar-i-utbyggnad/>. Tillgång till bredband definieras som att ett internetabonnemang på kort tid och utan särskilda kostnader kan beställas till adressen för ett hushåll eller ett företag. Flerfamiljshus antas ha tillgång till åtminstone ett befintligt fastighetsnät. Anslutning från husets anslutningspunkt till respektive lägenhet, antas därför kunna göras på kort tid och utan särskilda kostnader. Mobiltäcknings och bredbandskartläggningen 2024 | hämtat 2025-04-24

³ Mediebarometern 2024, Nordicom.

⁴ Ibid.

som ger deras kunder möjlighet att se de traditionella tv-kanalerna via en wifi-baserad lösning i stället för att ta emot tv via satellit, kabel eller iptv.

Utvecklingen för betal-tv-abonnemang och intäkter i marknätet

Figur 1. Utvecklingen för betal-tv-abonnemang och intäkter i marknätet. Källa: Statistikportalen, Post- och telestyrelsen

Tele2/Boxer har tappat kunder sedan 2009 enligt PTS Statistikportal. Allente Sverige och Telenor Sverige har tappat kunder sedan 2020 till skillnad från Telia Company som haft en tillväxt av kunder under samma tid.⁵

SVT och Teracom AB gjorde tillsammans en kartläggning av hushållens tillgång till fri-tv via marknätet under 2023. Resultatet av undersökningen visade att ungefär 25 procent av hushållen har tillgång till fri-tv via marknätet i sin ordinarie bostad och elva procent har tillgång till fri-tv i sitt fritidsboende. Vidare bor en av tio i hushåll med tv-apparat där hushållen enbart har tillgång till fri-tv. Det framgick även att det är vanligare att de som uppger att de varken använder internet eller streamingtjänster eller har bredband, endast har tillgång till fri-tv.⁶

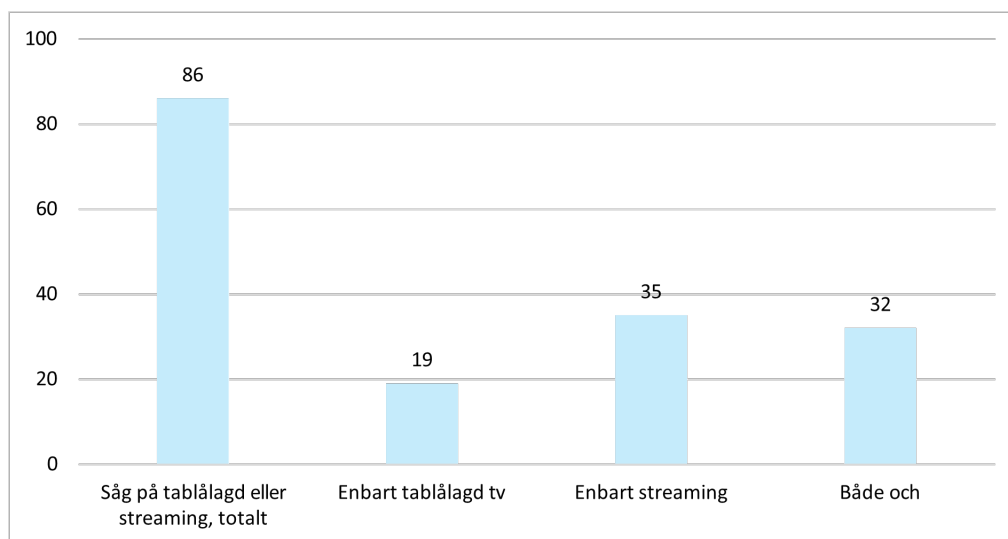
2.1 Konsumtion av rörlig bild

Det linjära tv-tittandet minskar. Det är 19 procent som endast tittar på linjär tablålagd tv jämfört med 35 procent som enbart tittar på streaming. Det totala tittandet på rörlig bild är däremot högt, 86 procent, främst till följd av ett allt större utbud av streamingtjänster.

⁵ Svensk telekommarknad 2023, Post- och telestyrelsen.

⁶ Kartläggning av hushållens användning av fri-tv. Undersökningen har genomförts av Origo Group under perioden april till juli 2023.

Fördelning av tittandet på tablålagd tv och streaming 2024

Figur 2. Daglig räckvidd för rörlig bild, 9–85 år, 2024 (procent). Mediebarometern 2024 (Nordicom, Göteborgs universitet)

2.2 Stora skillnader mellan generationerna hur man tittar på rörlig bild

Det finns fortfarande stora skillnader mellan generationerna hur man tittar på rörlig bild. Den äldsta generationen tittar fortfarande på linjär tv till skillnad från de yngre som nästan inte tittar alls. Tittandet på linjär tv fortsätter att minska i hela befolkningen. Det ökade något under pandemin, men det var en tillfällig uppgång. Under 2024 minskade det genomsnittliga dagliga tittandet från 94 till 87 minuter.

Det är stor variation i tittartiden mellan de olika åldersgrupperna. De äldsta tittar betydligt mer på linjär tv än de yngre. De som är över 60 år tittar i genomsnitt 220 minuter per dag på linjär tv vilket kan jämföras med unga vuxna mellan 15–29 år som bara tittar 14 minuter i genomsnitt och 30–44-åringar som tittar 26 minuter i genomsnitt per dag.⁷

2.3 Framtida distribution av tv i marknätet

Redogörelsen i tidigare avsnitt visar på marknätets minskade betydelse för tittare. Det förändrade tittarbeteendet tas också hänsyn till när de framtida villkoren för public service-företagen tas fram. I propositionen *En lag om public service och riktlinjer för verksamheten* 2026–2033 föreslås en mer teknikneutral reglering för public service, vilket ger public service-företagen utökade möjligheter att uppfylla uppdraget även på internet. Nuvarande krav på sändningarnas omfattning i marknätet föreslås göras mer flexibla. Av SVT:s sändningstillstånd ska det framgå att företaget ska sända SVT1 och SVT2 samt högst två ytterligare programtjänster till hela landet. De

⁷ MMS Årsrapport 2024.

övriga villkoren om rättigheter och skyldigheter som är specifikt relaterade till sändningarna i marknätet bör gälla oförändrade även under nästa tillståndsperiod. Det innebär bland annat att SVT fortsatt bör ha rätt att dela upp sina sändningar i regionala sändningar, upplåta överföringskapacitet till andra tillståndshavare och sända sökbar text-tv. Även med den ökade flexibiliteten för SR och SVT är det viktigt att marknätets betydelse ur beredskaps- och säkerhetssynpunkt upprätthålls. Om SR och SVT överväger att minska antalet programtjänster eller om SVT överväger att upplåta överföringskapacitet till andra tillståndshavare bör företagen särskilt beakta sina beredskapsuppdrag och att kraven på hög säkerhet i distributionen kan upprätthållas. I propositionen poängteras att marknätet är av stor betydelse ur beredskaps- och säkerhetssynpunkt. Det har fördelen att allmänhetens mottagning av sändningarna kan ske med enklare utrustning, särskilt när det gäller radio. Infrastrukturen är genom Teracoms ägande under statlig kontroll och möjliggör en robust utsändning med få avbrott och störningar. Den robusthet som finns i marknätet innebär att radio- och tv-sändningarna fortfarande lämpar sig särskilt väl för sändning av VMA och annan samhällsviktig information, vilket också Försvarsmakten och PTS framhåller. Om samhället drabbas av kris eller krig är det centralt att public service kan nå ut med aktuell och relevant information till hela befolkningen. Kravet på 99,8 procents befolkningstäckning ger också en god yttäckning.⁸

Den pågående Distributionsutredningen⁹ har bland annat i uppdrag att beskriva förutsättningarna för distribution av radio respektive tv i marknäten under de kommande åren i fråga om finansiering och kostnader, teknik och reglering med särskilt fokus på public service. I direktivet konstateras att radio- och tv-sändningar i marknätet fyller en viktig funktion genom möjligheten att kunna ta emot program utan krav på abonnemang eller annan form av betalning och att samma innehåll når alla samtidigt och med samma kvalitet, vilket är viktigt särskilt för public service. I direktivet hänvisas också till Försvarsberedningens promemoria *Kraftsamling – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret* (Ds 2023:34) som understryker att det är av största vikt att säkerställa att infrastrukturen för företagens sändningar, inklusive den som krävs för att möjliggöra åtkomst till internet, även i framtiden är robust, uthållig och redundant.

Distributionsutredningens uppdrag har därefter utvidgats i ett tilläggsdirektiv¹⁰ mot bakgrund av de förändringar som har skett i marknäten för radio och tv och framför allt det faktum att Boxer tillsammans med de flesta kommersiella betal-tv-kanalerna sedan januari 2025 har lämnat marknätet för tv. Det finns därför behov

⁸ Prop. 2024/25:166 En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033, s. 102 – 105.

⁹ Dir. 2024:74.

¹⁰ Tilläggsdirektiv 2025:69.

av en analys av om den modell som valts för marknäten fortfarande är ändamålsenlig och säkerställer ett effektivt utnyttjande av infrastrukturen.

Med utgångspunkt i kartläggningen ovan ska utredaren därför också

- analysera om Teracoms samhällsuppdrag är ändamålsenligt utformat och vid behov föreslå ändringar av detta analysera och vid behov föreslå ändringar av hur infrastrukturen för och driften av marknäten för radio och tv organiseras,
- analysera och vid behov föreslå ändringar av hur infrastrukturen för och driften av marknäten finansieras, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2026 men ett delbetänkande som avser delarna i de ursprungliga direktiven ska lämnas senast den 15 december 2025.

3 Tillståndprocessen för marksänd tv

Mediemyndigheten ska inom sitt verksamhetsområde bland annat verka för yttrandefrihet, medie- och informationskunnighet samt möjligheterna till mediemångfald och tillgänglighet. Det innebär bland annat att möjliggöra sändningar i marknätet och utlysa ledigt sändningsutrymme.¹¹

Ett tillstånd att sända marksänd tv och sökbar text-tv meddelas av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift och av Mediemyndigheten i övriga fall. Tillståndprocessen regleras i radio- och tv-lagen.¹² Myndigheten har också meddelat särskilda föreskrifter om tillståndsförfarandet.¹³ Av föreskrifterna framgår bland annat vilka handlingar som ska fogas till ansökan. En översyn av föreskrifterna kommer genomföras av myndigheten.

Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för marksänd tv och sökbar text-tv. Mediemyndigheten måste därför avvakta regeringens beslut om vilket sändningsutrymme som avsätts för marksänd tv och besked om hur länge frekvensbeslutet gäller, innan myndigheten kan besluta om tillstånd. Mediemyndigheten kan dock utlysa lediga tillstånd innan regeringen fattat ett sådant beslut.

¹¹ 1 § Förordning (2023:844) med instruktion för Mediemyndigheten.

¹² 4 kap. radio- och tv-lagen (2010:696).

¹³ Myndigheten för press, radio och tv:s föreskrifter vid ansökan om och överlåtelse av tillstånd att sända tv och sökbar text-tv MPRTFS 2019:5.

Ett tillstånd att sända tv och sökbar text-tv får bara ges till sökande som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden. Den sökande måste därför i ansökan redogöra för hur verksamheten ska finansieras och lämna in en budget för de två närmsta åren.

Den sökande ska vara beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor. Syftet med den tekniska samverkan är att säkerställa att vissa grundläggande gemensamma funktioner fungerar. Det rör frågor som multiplexering, elektronisk programguide, standarder för den mjukvara som styr vissa tillämpningsprogram och villkorad tillgång samt hantering av programkort (för det fall det bedrivs betal-tv-verksamhet). Samarbetet sker genom att programbolagen träffar ett samverkansavtal i tekniska frågor. Samverkansavtalet omfattar också Sveriges Television AB.

Om det finns fler sökande som uppfyller kraven än det finns sändningsutrymme, ska myndigheten göra ett urval bland de sökta programtjänsterna. Vid fördelningen ska myndigheten särskilt beakta att sändningsutrymmet ska kunna tas i anspråk för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar, för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster och av flera av varandra oberoende programföretag.

Ett tillstånd innebär en rätt att sända en programtjänst nationellt, regionalt eller lokalt. Rätten att sända gäller antingen dygnet runt eller viss del av dygnet. Det innebär också en möjlighet till regional nedbrytning, vilket tidigare främst använts för att sända regional reklam.

Ett tillstånd gäller för åtta år, men om det finns särskilda skäl får myndigheten besluta att det ska gälla för en kortare period. För tillstånd som meddelats under en redan pågående tillståndsperiod har dessa tillstånd regelmässigt fått kortare tillståndstid, så att samtliga tillstånd upphör vid samma tidpunkt.

Ett tillstånd får förenas med vissa villkor. Innehållsvillkor kan bara ställas för de programtjänster som innehas av programbolag som är etablerade i Sverige eller programbolag som på annat sätt omfattas av radio- och tv-lagen. Det kan exempelvis gälla programbolag som är etablerat i ett land utanför det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat), men som använder svensk satellitkapacitet. Innan beslut om tillstånd fattas ska den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som Mediemyndigheten avser att förena med tillståndet. Beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än dem som den sökande har godtagit.

Tillståndsvillkoren får ha kortare giltighetstid än tillståndstiden. I tidigare tillståndsomgångar har villkoren för vissa tekniska förutsättningar, bland annat villkor om sändningsteknik, gällt för kortare perioder och regelbundet omprövats.

Inför beslut om tillstånd att sända tv och sökbar text-tv ska Mediemyndigheten samråda med Post- och telestyrelsen (PTS) och Konkurrensverket (KKV) i

konkurrensfrågor.¹⁴ Mediemyndigheten samråder även med myndigheterna vid den slutliga versionen av denna promemoria.

För tillståndshavare som är etablerade i Sverige ställs även andra innehållskrav som är reglerade direkt i radio- och tv-lagen. Det gäller bland annat bestämmelser om reklam och sponsring. I särskilda beslut ställs också krav på dessa aktörer om att tillgängliggöra sina program för personer med funktionsnedsättning. Vid bestämmande av hur och i vilken omfattning tjänsten ska göras tillgänglig beaktas programföretagets finansiella förutsättningar och den tekniska utvecklingen av tillgänglighetstjänster.¹⁵ Den 28 juni 2025 ska tillgänglighetsdirektivet börja gälla som innebär att det också ställs krav på att tjänster som ger åtkomst till tv ska göras tillgängliga.¹⁶

4 Mediemyndighetens utgångspunkter

I detta kapitel redogör myndigheten för sina utgångspunkter för kommande tillståndspäriod och vilka villkor myndigheten avser förena med respektive tillstånd. Utgångspunkterna baseras till stor del på myndighetens praxis vid tidigare tillståndsgivning.

4.1 Sändningsutrymme

Det är regeringen som beslutar om vilket frekvensutrymme som får avsättas för marksänd tv. Regeringen beslutade i december 2019 om sändningsutrymme för tv-sändningar i marknätet för perioden från och med den 1 april 2020 till och med den 31 december 2025. Utrymmet motsvarar sex sändarnät. Regeringen har ännu inte beslutat om sändningsutrymme för kommande tillståndspäriod.

SVT disponerar i dag all tillgänglig överföringskapacitet i sändarnät 1 och sänder fyra programtjänster (inklusive UR:s program). SVT har även en rättighet att upplåta överföringskapacitet till annan tillståndshavare. Myndigheten har fördelat utrymmet i övriga fem sändarnät, men på grund av att betal-tv-verksamheten upphörde i januari 2025 bedrivs sändningar enbart i sändarnät 2, där TV4 och den regionala kanalen TV Finland sänds. Utsändningen sköts av Teracom AB.

¹⁴ 7 § förordningen (2023:844) med instruktion för Mediemyndigheten.

¹⁵ 5 kap. 12 § radio- och tv-lagen. Läs mer här <https://mediemyndigheten.se/ansokan-och-registrering/tillganglighet-i-medier/foretag/>.

¹⁶ Läs mer här <https://mediemyndigheten.se/digital-inkludering---tillganglighet/nya-krav-pa-tillganglighet/>.

I propositionen *En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033* föreslås att tillståndsvillkoren för SVT:s sändningar i marknätet ska blir mer flexibla vad gäller antal programtjänster men att de övriga villkor om rättigheter och skyldigheter som är specifikt relaterade till sändningarna i marknätet bör gälla oförändrade även under nästa tillståndsperiod. Det innebär bland annat att SVT fortsatt bör ha rätt att upplåta överföringskapacitet till andra.¹⁷ Se vidare avsnitt 2.3.

Om någon programtjänst med tillstånd från Mediemyndigheten skulle kunna rymmas i sändarnät 1 är, som framgår ovan, en fråga som SVT råder över, men då under förutsättning att SVT inte själv nyttjar all ledig kapacitet och om tillgängliga frekvensresurser så medger.

Såvitt myndigheten vet finns ingen som vill åta sig att vara betal-tv-operatör i marknätet från 2026. Det är då inte möjligt att finansiera sändningarna genom betal-tv-verksamhet utan programföretagen får i stället sända fri-tv och finansiera verksamhet genom reklam eller på annat sätt (TV Finland finansieras idag genom anslag i statens budget). Med hänsyn till att förhållandevis få hushåll tar emot tv-program via marknätet kan det vara svårt att finansiera verksamheten enbart via reklamintäkter och om få vill sända kan dessutom distributionskostnaderna bli höga.

Mediemyndigheten bedömer med hänsyn till tv-marknadens utveckling och framför allt avsaknaden av en betal-tv-operatör i marknätet, att intresset för att sända marksänd tv från 2026 kommer att vara lågt, men att det finns visst intresse och därför ska ledigt sändningsutrymme utlysas. Utöver sändarnät 1, som public service disponerar, bedömer myndigheten att högst ytterligare ett eller två sändarnät behöva nyttjas för att inrymma övriga tillstånd från den 1 januari 2026.

4.2 Utsändningsteknik och sändningskvalitet

I både sändarnät 1 och 2 används utsändningstekniken DVB-T och komprimeringstekniken MPEG4. I övriga sändarnät användes den effektivare utsändningstekniken DVB-T2. I beslut om tillstånd från 2020 bedömde myndigheten att det fortfarande fanns tittare som hade äldre tv-mottagare som inte kunde ta emot utsändning i DVB-T2, varför det inte ställdes sådant krav i sändarnät 2. I sändarnät 2 var kanalerna TV3, TV4 och Kanal 5 placerade.¹⁸

Antalet tittare som har äldre tv-mottagare som inte stöder DVB-T2 bedömer myndigheten nu vara färre än 2020. Livslängden på en tv-mottagare är begränsad och mottagare som köpts efter 2010 stöder den nyare tekniken. Någon uppgift om hur många hushåll som använder tv-mottagare som inte stöder tekniken har

¹⁷ Prop. 2024/25:166 En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033, sid. 104.

¹⁸ Beslut 2020-02-18, dnr 19/02700.

myndigheten inte kunnat få fram. Den sökande ska i ansökan få redogöra för vilken och varför en viss utsändningsteknik önskas. Tekniken ska vara densamma för de tillståndshavare som finns i samma sändarnät.

TV4 sänds idag i hd-kvalitet (högupplöst kvalitet) i marknätet medan TV Finland sänds i sd-kvalitet (standardkvalitet). Om det inte finns konkurrens om utrymmet i ett sändarnät ska det vara upp till den enskilde aktören att bestämma i vilken kvalitet den vill sända sin programtjänst. Sändningen ska dock som lägst vara i sd-kvalitet. SVT sänder idag SVT1 och SVT2 i hd-kvalitet och övriga två programtjänster i sd-kvalitet.

4.3 Innebörden av ett tillstånd och tillståndsvillkor

4.3.1 Tillståndens innebörd och tid

Ett sändningstillstånd får gälla i högst åtta år, men är beroende av regeringens beslut om sändningsutrymme. Tillståndsvillkoren kan gälla för samma tid som tillståndet i sig eller för en kortare tid.

Tillstånden ska i första hand gälla rätten att sända en programtjänst dygnet runt. Rätten att sända bör då även innefatta en rätt att sända programrelaterade tilläggstjänster i rimlig omfattning.

4.3.2 Villkor som bör ställas för tillstånden

Nedan redogörs för de villkor som Mediemyndigheten bedömer ska gälla för tillstånden. Innan myndigheten beslutar om tillstånd ska de sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som Mediemyndigheten avser att förena med tillstånden. Beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande har godtagit.

Sändningarnas omfattning

Det ska ställas krav på att ett tillstånd att sända utnyttjas och att sändningarna ska inledas inom två månader från det att tillståndet börja gälla. Vidare ska det ställas krav på att programtjänsten ska sändas i genomsnitt 100 timmar per vecka och kalendermånad. Om sändningstillståndet endast gäller del av dygnet ska antalet sändningstimmar uppgå till 40. Om sändningarna inte inleds inom viss tid eller sändningar endast bedrivs i mindre omfattning kan tillståndet enligt radio- och tv-lagen återkallas.

Programtjänsten ska kunna tas emot i de områden som tillgänglig nätinфраstruktur och frekvensresurser för det aktuella sändarnätet medger. Myndigheten gör samma bedömning som vid förra tillståndsomgången att det inte finns skäl att i tillståndsvillkoren reglera i vilket sändarnät en programtjänst ska vara placerad. I

vilket sändarnät en programtjänst faktiskt varit placerad har varit beroende av de tekniska förutsättningarna och vilket utrymme som krävts för att sända ut respektive programtjänst. Placeringen har också ändrats över tid, exempelvis när vissa programtjänster börjat sändas i hd-kvalitet.

Villkor om utsändnings- och komprimeringsteknik

Under avsnitt 4.2 Utsändningsteknik och sändningskvalitet berörs även dessa frågor.

Den sökande ska få yttra sig över de tekniska villkoren innan beslut om tillstånd meddelas.

Den sökande ska få lämna önskemål om vilken utsändningsteknik som ska användas och varför denna teknik ska användas. Samma teknik ska gälla för de programtjänster som är placerade i samma sändarnät.

Idag används komprimeringstekniken MPEG4 för sändningarna och den tekniken ska det även nu ställas krav på.

En tillståndshavare ska, som nämnts i avsnitt 4.2 ovan, själv få bestämma vilken kvalitet den vill sända sin programtjänst i och få sända i hd-kvalitet om det finns tekniska möjligheter till det. Sändningen ska dock som lägst vara i sd-kvalitet.

Myndigheten bedömer att även för kommande tillståndsperiod ska det vara möjligt att ompröva de tekniska villkoren om det skulle finnas skäl till det. En omprövning synes dock inte behöva göras varje år.

Villkor om innehållet i sändningarna

Innehållsvillkor kan endast ställas på tillståndshavare som lyder under svensk jurisdiktion. Vid utformningen av vilket programutbud som sändningarna ska innehålla, ska myndigheten, liksom i tidigare tillståndsprocesser, utgå från den sökandes programförklaring. Innehållsvillkor om programutbud bör vara kortfattade och tillståndshavaren ska ges möjlighet att ändra villkoren under tillståndsperioden om Mediemyndigheten medger det. Det gäller särskilt om det vid tillståndsgivningen inte varit konkurrens om ledigt sändningsutrymme.

Vidare bedömer myndigheten att följande innehållsvillkor bör gälla för sändningarna.

- Sändningsrätten ska utövas sakligt och tillståndshavaren ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmen. Kravet på saklighet gäller inte för reklam.
- Tillståndshavaren ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen.

- Den enskildes privatliv ska respekteras i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat.
- Tillståndshavaren ska kostnadsfritt sända meddelanden enligt lagen (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten och, om en myndighet begär det, andra meddelanden som är av vikt för allmänheten.
- Tillståndshavaren får inte sända sponsrade program som huvudsakligen vänder sig till barn under 12 år.
- Loudnessnormaliserat ljud ska användas. Enligt nu gällande villkor ska en tillståndshavare främja användningen av loudnessnormaliserat ljud enligt den av Europeiska radio- och tv-unionen framtagna rekommendationen (för närvarande EBU R128). Standarden har tagits fram för att tittarna ska få en bättre ljudkvalitet och behagligare ljudupplevelse. Myndigheten har över tid fått klagomål om att loudnessnormaliserat ljud inte använts och anser därför att det inte är tillräckligt att ställa det som ett främjandekrav utan att det ska ställas som ett skarpt krav om att använda loudnessnormaliserat ljud.

Ägarvillkor

För de tillstånd som gäller till och med den 31 december 2025 ställs villkor om att ägarförhållandena och inflytandet i tillståndshavarbolaget inte får förändras mer än i begränsad omfattning. Ett sådant villkor bör också ställas för tillstånd från 2026, men villkoret ska kunna ändras under tillståndsperioden om det bedöms som skäligt. Det gäller särskilt om det vid tillståndsgivningen inte varit konkurrens om ledigt sändningsutrymme.

En jämförelse kan göras med möjligheten att överlåta ett tillstånd. Ett tillstånd att sända tv och sökbar text-tv får överlåtas om Mediemyndigheten medger det. Sådant medgivande får bara lämnas om förvärvaren har finansiella och tekniska förutsättningar och är beredd att samverka med övriga tillståndshavare. Vidare får en sådan överlåtelse inte föra med sig att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända tv och sökbar text-tv ökar i mer än begränsad omfattning. Överlåtelsen får heller inte medges om den medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.¹⁹

¹⁹ 4 kap. 15 § radio- och tv-lagen.